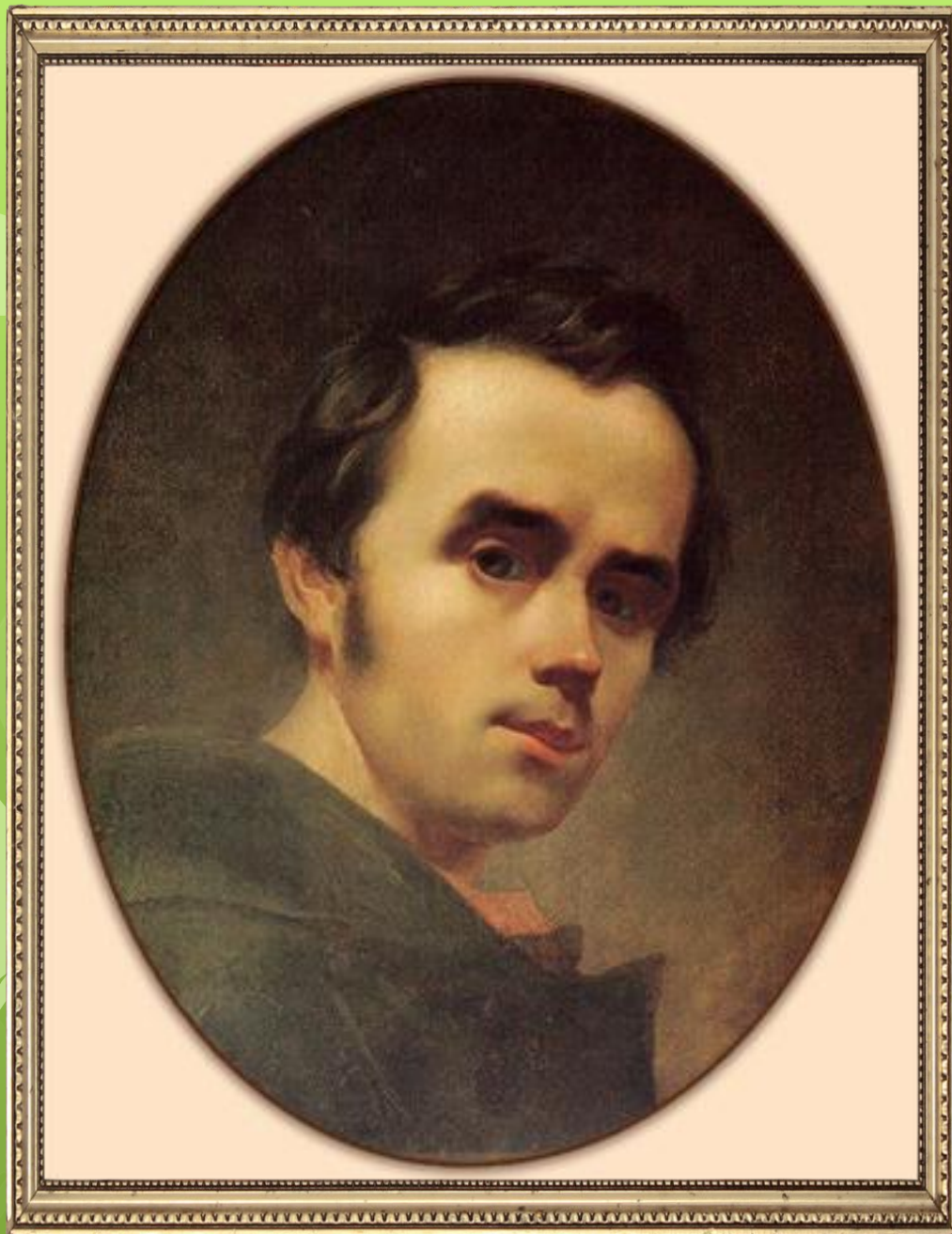

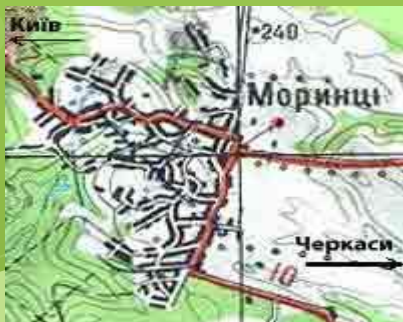
**Тарас
Григорович
Шевченко**

**9 березня 1814 –
10 березня 1861**

**Учітесь,
читайте, і
чужому
научайтесь, й
свого не
цурайтесь.**

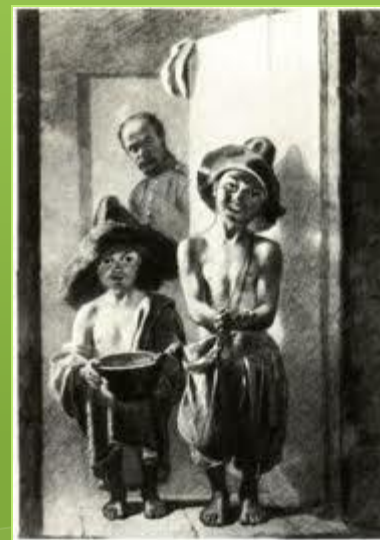
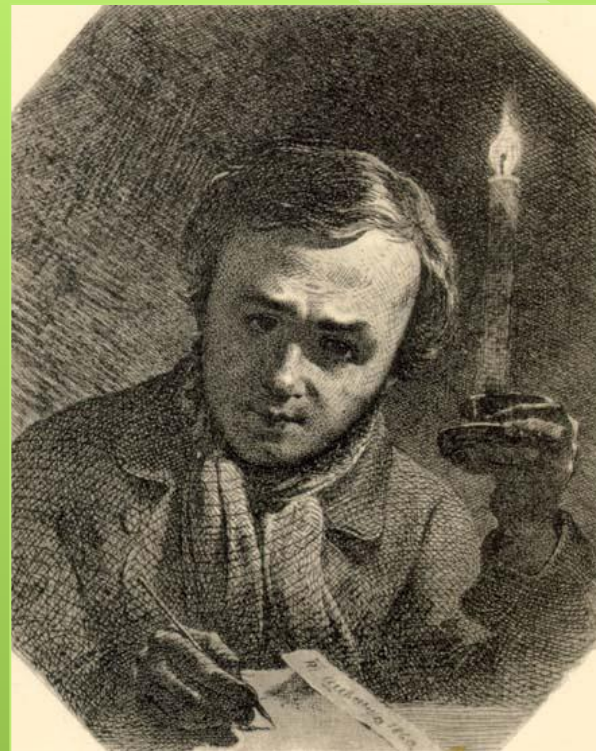
Тарас Шевченко народився
9 березня 1814 р. в селі Моринці
Звенигородського повіту Київської
губернії
(нині Черкаська область) у кріпацькій
родині.

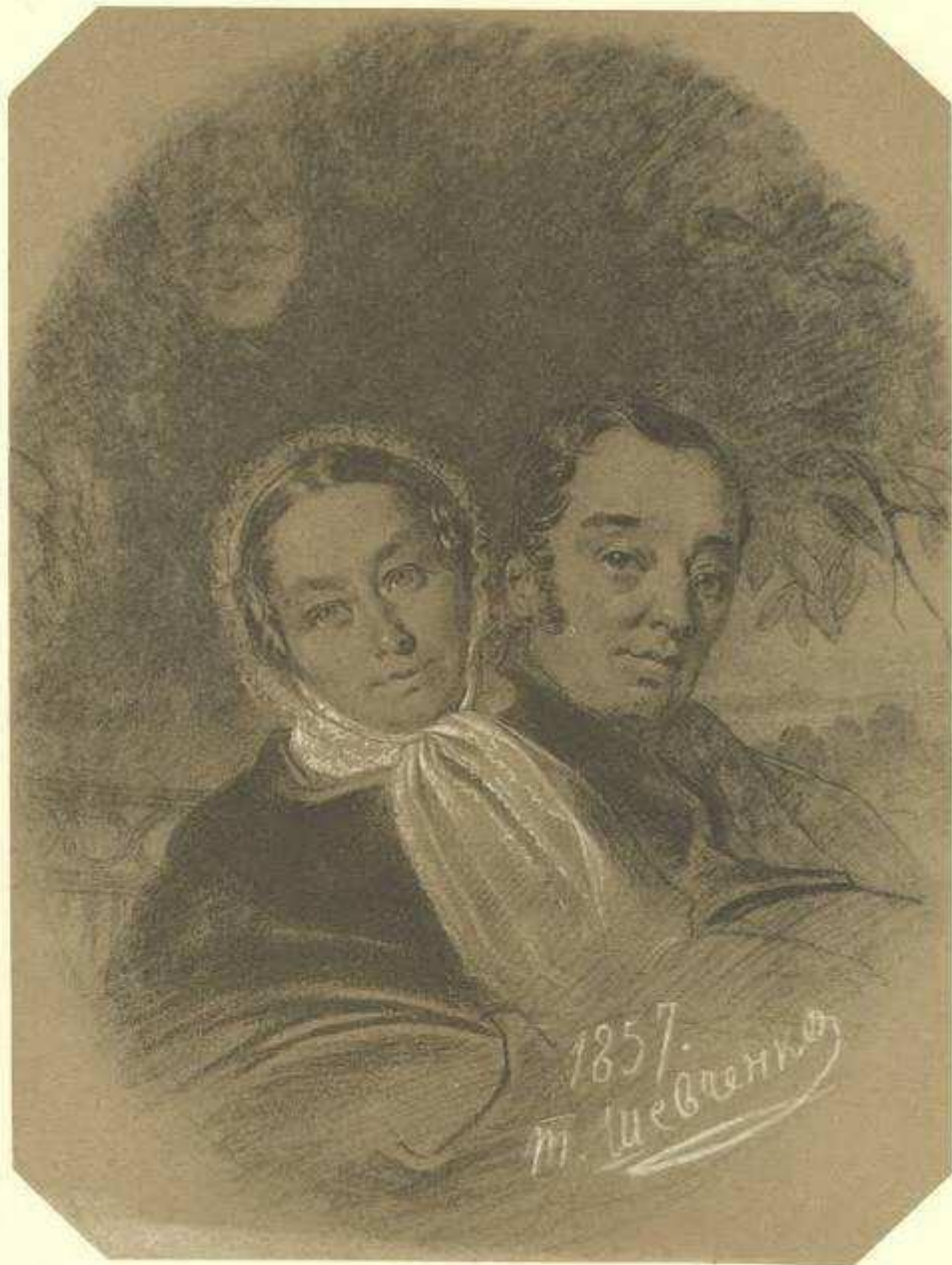

*Хата, в якій народився
Т.Г.Шевченко*

Малий Тарас, рано втративши матір, а потім і батька, з дитинства зазнав багато горя і знущань. Працюючи і навчаючись у дяка, Шевченко ознайо-мився з деякими творами української літератури, а відчуваючи великий потяг до малювання, уже тоді робив перші спроби розпочати навчання у маляра.

У 14 років Тараса зробили дворовим слугою поміщика П. Енгельгарда. З осені 1828 року до початку 1831 року Шевченко побував зі своїм паном у Вільно (тепер Вільнюс).

16. ПОРТРЕТ ПОДРУЖНЯ ЯКОБИ.
Італійський та білий олівець. [8—9.XI] 1857.

У Вільно Шевченко виконує обов'язки козачка в панських покоях. А у вільний час потай від пана перемальовує лубочні картинки. Шевченка віддають вчитися малюванню. Найвірогідніше, що він короткий час учився у Яна-Батіста Лампі (1775 — 1837), який з кінця 1829р. до весни 1830р. перебував у Вільно, або в Яна Рустема (? — 1835), професора живопису Віленського університету.

Після початку польського повстання 1830р. віленський військовий губернатор змушений був піти у відставку. Поїхав до Петербурга і його ад'ютант Енгельгардт. Десь наприкінці лютого 1831р. помандрував до столиці у валці з панським майном і Шевченко.

1832р. Енгельгардт законтрактує Шевченка на чотири роки майстрові петербурзького малярного цеху В. Ширяєву.

ПОРТРЕТ П.В.ЕНГЕЛЬГАРДТА.
Акварель. 1833

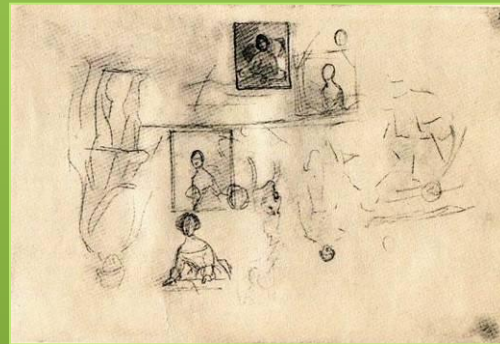
Ночами, у вільний від роботи час, Шевченко ходив до Літнього саду, змальовував статуї, тоді ж уперше почав

писати вірші.

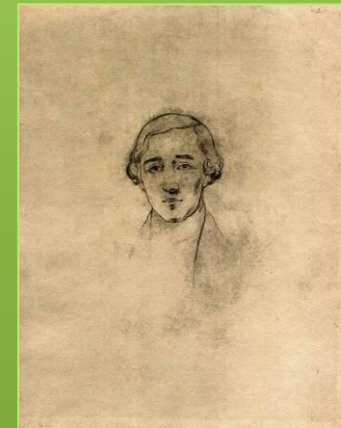
Влітку 1836 він познайомився зі своїм земляком - художником І. Сошенком, а через нього з Є. Гребінкою, В.Григоровичем і О. Венеціановим.

ЖІНОЧИЙ ПОРТРЕТ. Ескізи.
Олівець. 1839-1843

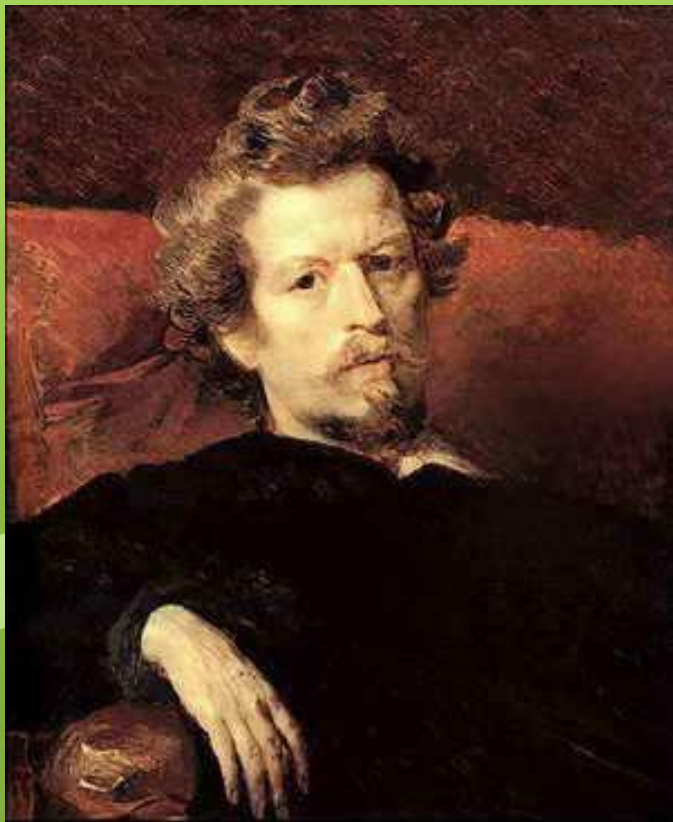

ЖІНОЧИЙ ПОРТРЕТ. Начерк.
Олівець. [1839-1843]

ПОРТРЕТ А.І.ЛАГОДИ.
Начерк. Олівець. [1839]

Згодом відбувається знайомство Шевченка з К. Брюлловим і В. Жуковським. Вражені гіркою долею талановитого юнака, вони 1838р. викупають його з кріпацтва.

К.Брюллов

В.Жуковський

***І виріс я на чужині,
І сивію в чужому краї:
То одинокому мені
Здається — кращого
немає
Нічого в бога, як
Дніпро
Та наша славная
країна...***

«І виріс я на чужині»

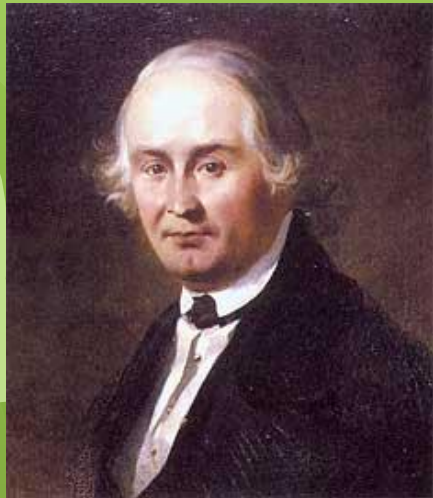

Портрет Ганни
Закревської

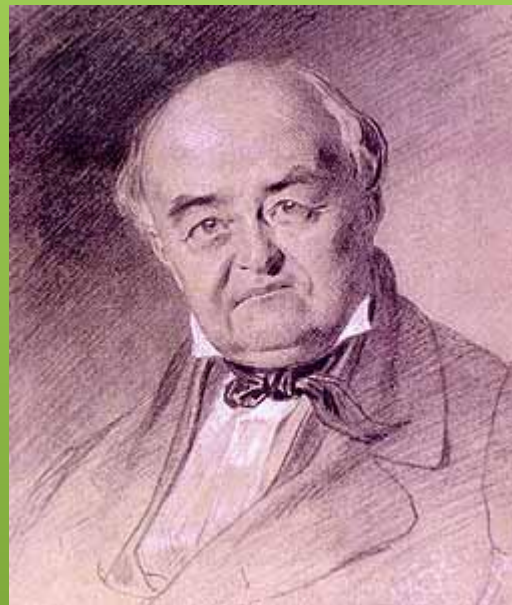
Тарас Григорович - портретист

Молитва за вмерших

Портрет Іллі
Лизогуба

Портрет Михайла
Щепкіна

Портрет Платона
Закревського

Тарас Григорович – пейзажист

*Воздвиженський
монастир в Полтаві*

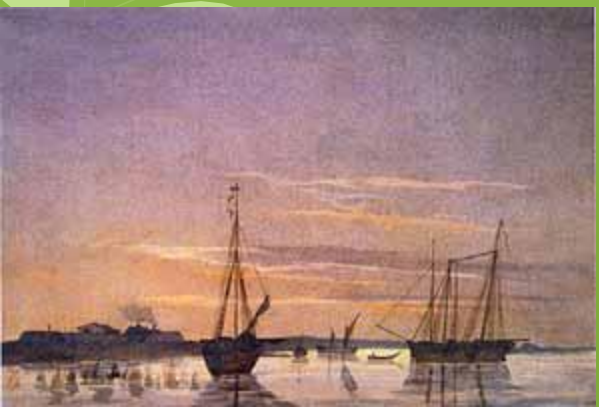

*Олександрівський
костіол в Києві*

Катерина

*Шхуни біля форта
Кос-Арал*

*Почаївська лавра
з заходу*

**Гористий берег острова Миколая I
1848-1849рр.**

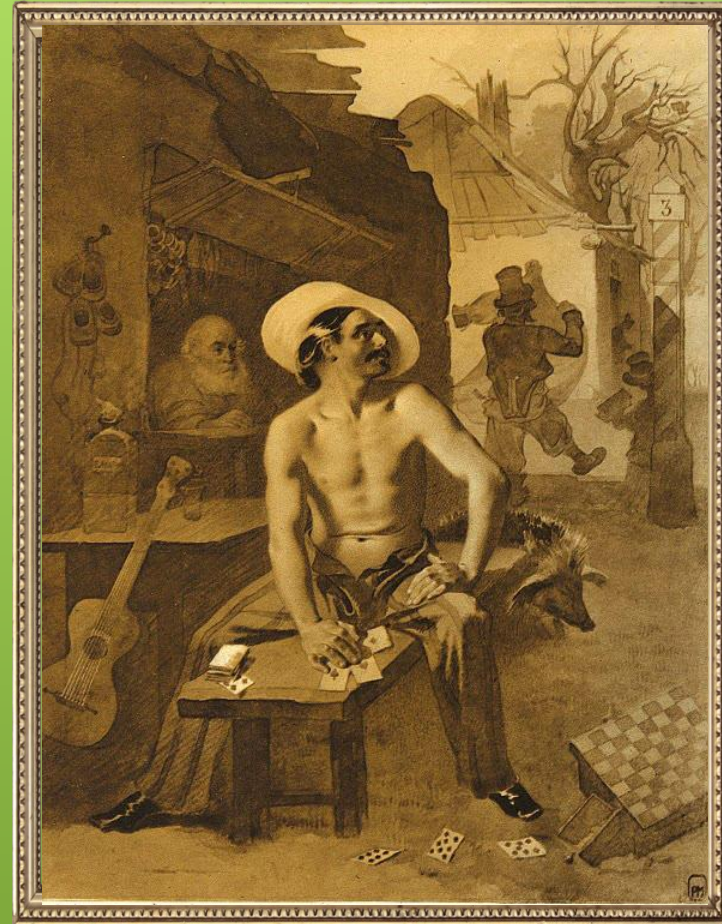
Укріплення Раїм. 1848 р.

**Аскольдова Могила
1846р.**

Картини, що написав Т.Г. Шевченко

*Погрався в карти
(1856-1857)*

**Циганка
ворожить
українській
дівчині**

Картини, що написав Т.Г. Шевченко

«Церква Богдана» у Суботові.

Картини, що написав Т.Г. Шевченко

«Селянська родина» (1843).

Картини, що написав Т.Г. Шевченко

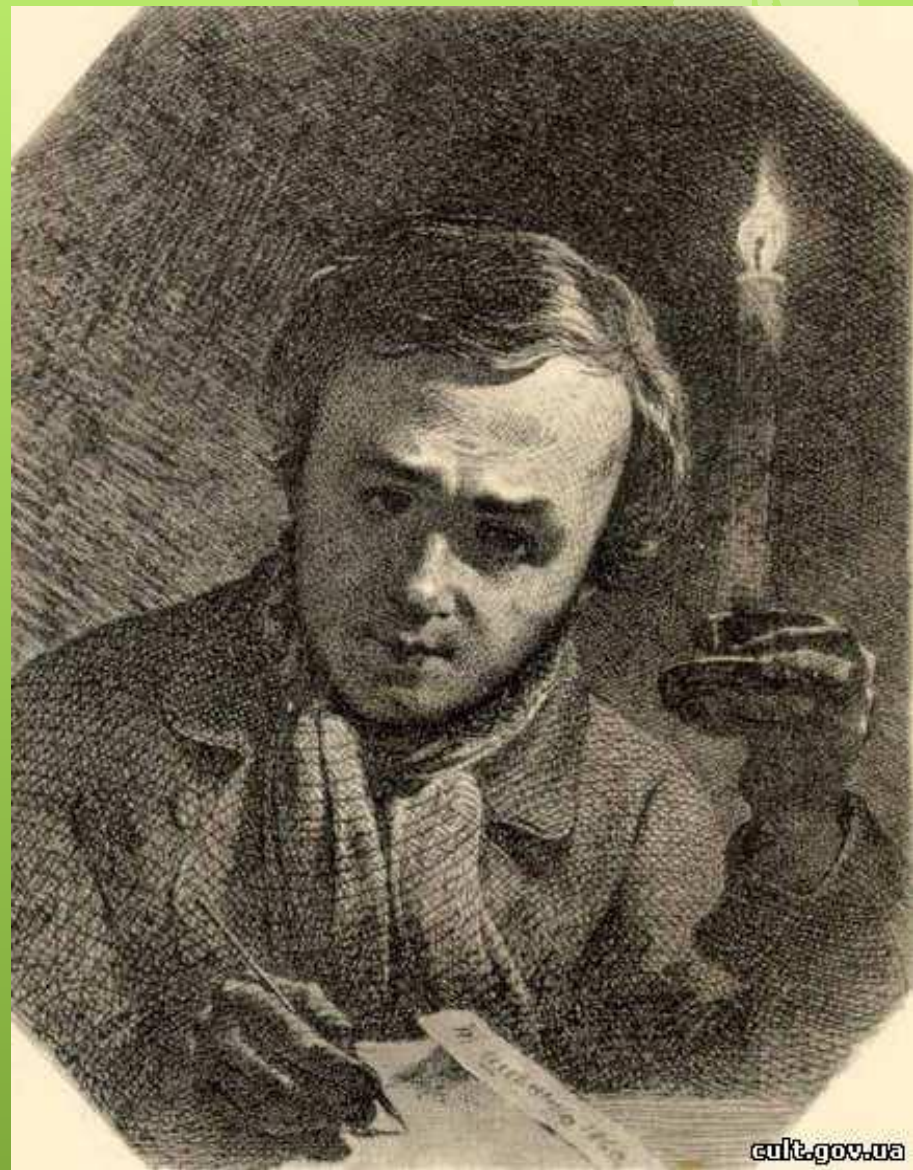
**Останній
автопортрет.
1861 г.**

Вірші Шевченко почав писати ще кріпаком, за його свідченням, у 1837р. З тих перших поетичних спроб відомі тільки вірші “Причинна” і “Нудно мені, тяжко — що маю робити”.

Кілька своїх поезій Шевченко у 1838р. віддав Гребінці для публікації в українському альманасі “Ластівка”. Але ще до виходу “Ластівки” (1841) 18 квітня 1840р. з'являється перша збірка Шевченка — “Кобзар”.

1844р. вийшло друге видання “Кобзаря”. Усі ці твори належать до раннього періоду творчості Шевченка, коли він усвідомлював себе як “мужицький поет” і поет-патріот.

Новий період творчості Шевченка охоплює роки 1843 — 1847 (до арешту) і пов'язаний з двома його подорожами на Україну. За назвою збірки автографів “Три літа” (яка включає поезії 1843 — 1845 рр.) ці роки життя й творчості поета названо періодом “трьох літ”. До цього ж періоду фактично належать і твори, написані у 1846 — 1847 рр. (до арешту).

Перша подорож Шевченка на Україну продовжувалася близько восьми місяців. Виїхавши з Петербурга у травні 1843р., поет відвідав десятки міст і сіл України (рідну Кирилівку, Київ, Полтавщину, Хортицю, Чигирин тощо).

Спілкувався з селянами, познайомився з численними представниками української інтелігенції й освіченими поміщиками.

Т.Г.Шевченко. Собор святого Олександра в Києві

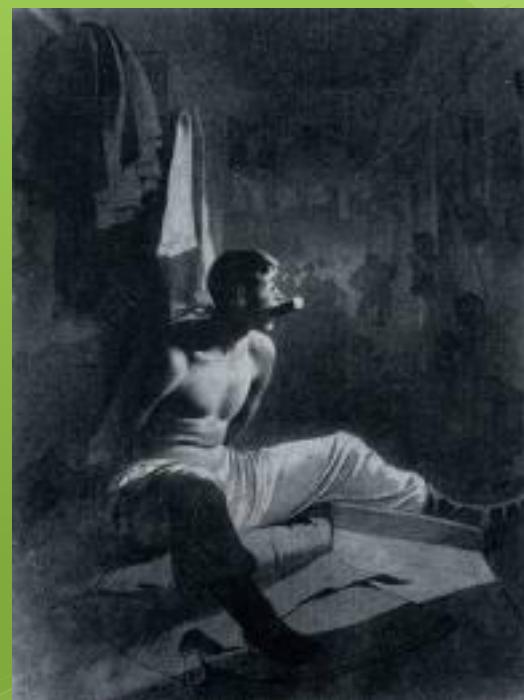

148. ПОЧАЙІВСЬКА ЛАВРА З ПІВДНЯ.
Акад.р.с. [X. 1846].

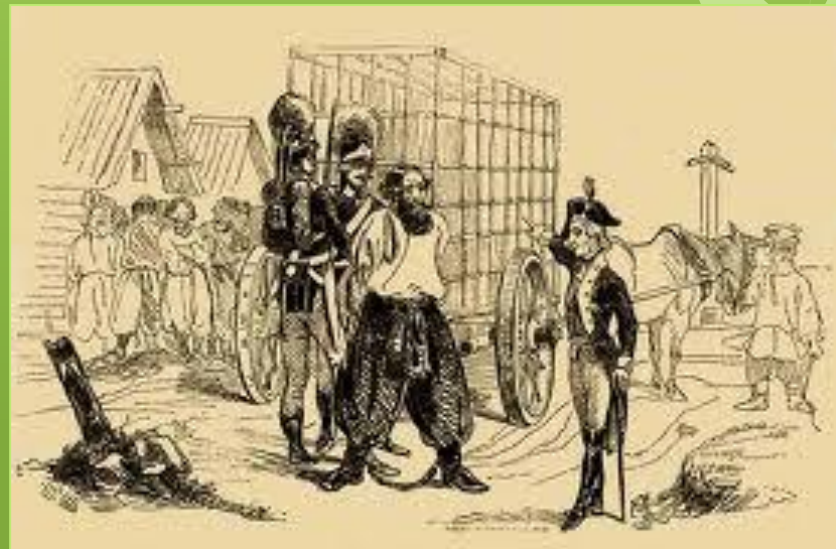
В Україні Шевченко написав два поетичних твори — російською мовою поему “Тризна” (1844р. опублікована в журналі “Маяк” під назвою “Бесталанний”) і вірш “Розрита могила”.

Та, повернувшись до Петербурга наприкінці лютого 1844р., він під враженням побаченого на Україні пише ряд творів (зокрема, поему “Сон”), які остаточно визначили подальший його шлях як поета.

У середині жовтня 1850р новий арешт мав фатальні наслідки для поетичної творчості Шевченка на засланні: з обережності він змушений був припинити писати вірші і відновив поетичну діяльність Сім років перебування в Новопетровському укріпленні — чи не найтяжчих у житті поета.

Тільки співчуття таких гуманних людей, як комендант укріплення А. Маєвський та його наступник І.Усков, дещо полегшувало становище безправного солдата-засланця. Після смерті Миколи І (лютий 1855р.) друзі поета почали клопотатися про Тарасове звільнення. Та тільки 1 травня 1857р. було дано офіційний дозвіл звільнити Шевченка з військової служби зі встановленням за ним нагляду і заборонаю жити в столицях. В Нижньому Новгороді йому довелося затриматися на кілька місяців, поки віце-президент Академії мистецтв Ф. Толстой не виклопотав дозвіл на його проживання в Петербурзі.

Влітку 1859р. Шевченко відвідав Україну. Зустрівся в Кирилівці з братами й сестрою. Мав намір оселитися на Україні. Шукав ділянку, щоб збудувати хату. Та 13 липня біля с.Прохорівка його заарештували. Звільнили через місяць і запропонували виїхати до Петербурга.

Заслання підірвало здоров'я Шевченка. На початку 1861р. він тяжко захворів і 10 березня помер. Незадовго до смерті написав останній вірш — “Чи не покинуть нам, небого”. У похороні поета брав участь чи не весь літературно-мистецький Петербург (зокрема, М. Некрасов, М. Михайлов, Ф. Достоевський, М.Салтиков-Щедрін, М. Лесков, М. Костомаров, В. Білозерський, П.Куліш, Г. Честахівський). Похований був на Смоленському кладовищі. Через два місяці, виконуючи заповіт поета, друзі перевезли його прах на Україну і поховали на Чернечій (тепер Тарасовій) горі біля Канева.

Пам'ятники Т.Г. Шевченку

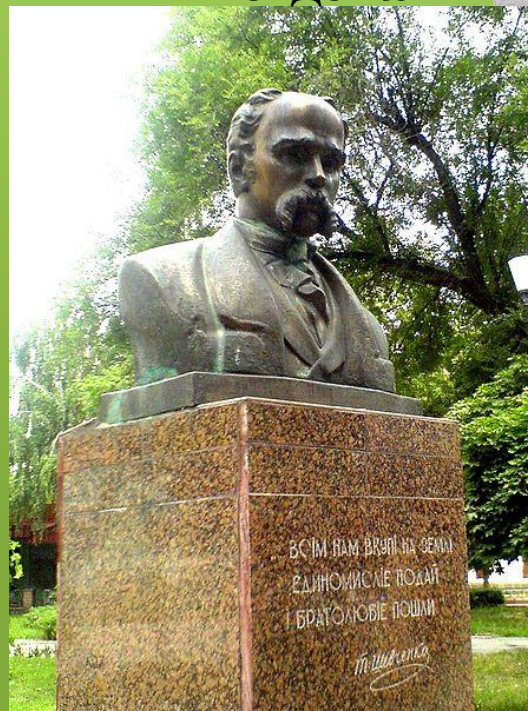

Казахстан

Македонія

Молдова

Польща

Пам'ятники Т.Г. Шевченку

Франція

США

Грузія

Угорщина

Росія

Румунія

Греція

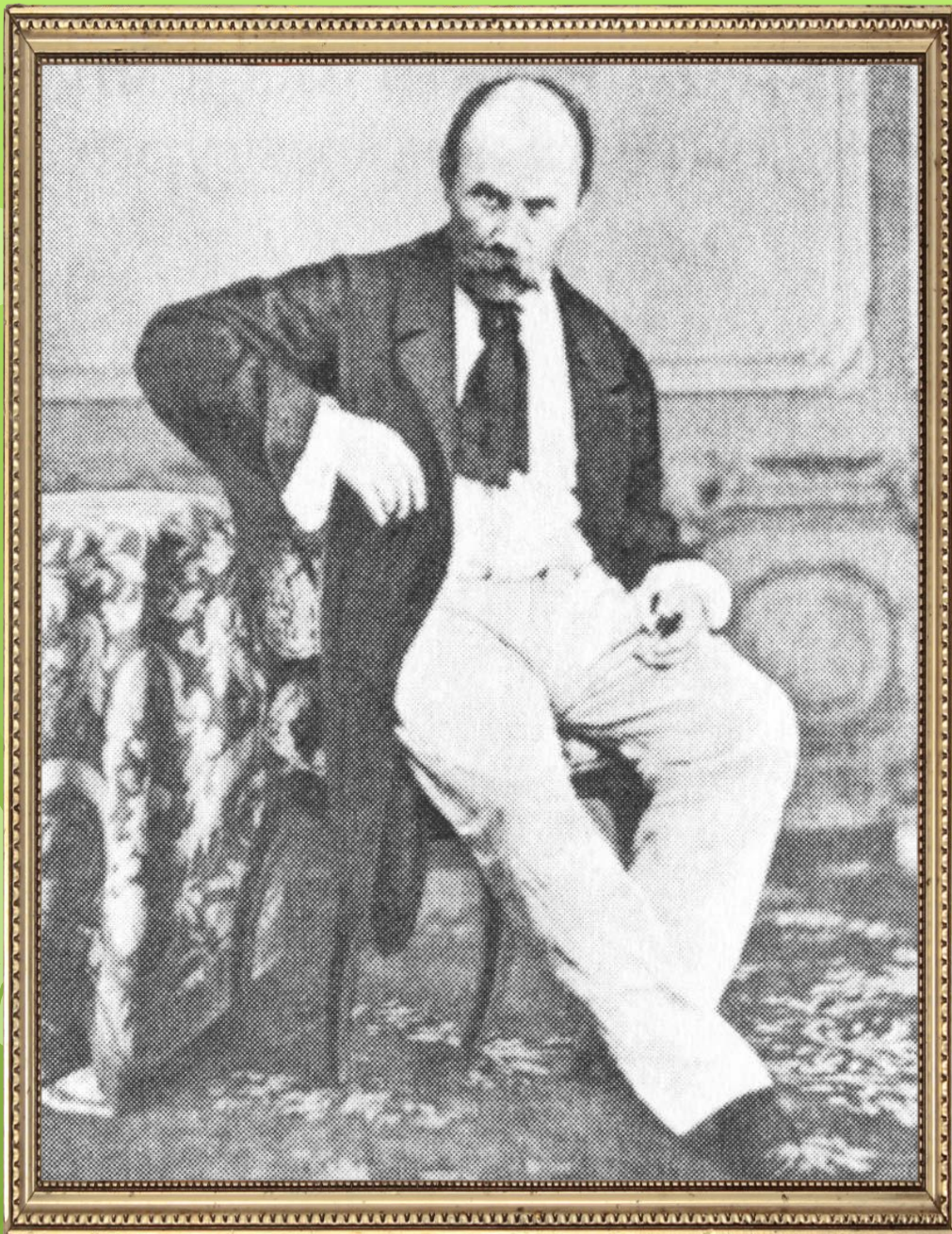

***В своїй хаті своя й
правда,
І сила, і воля.***

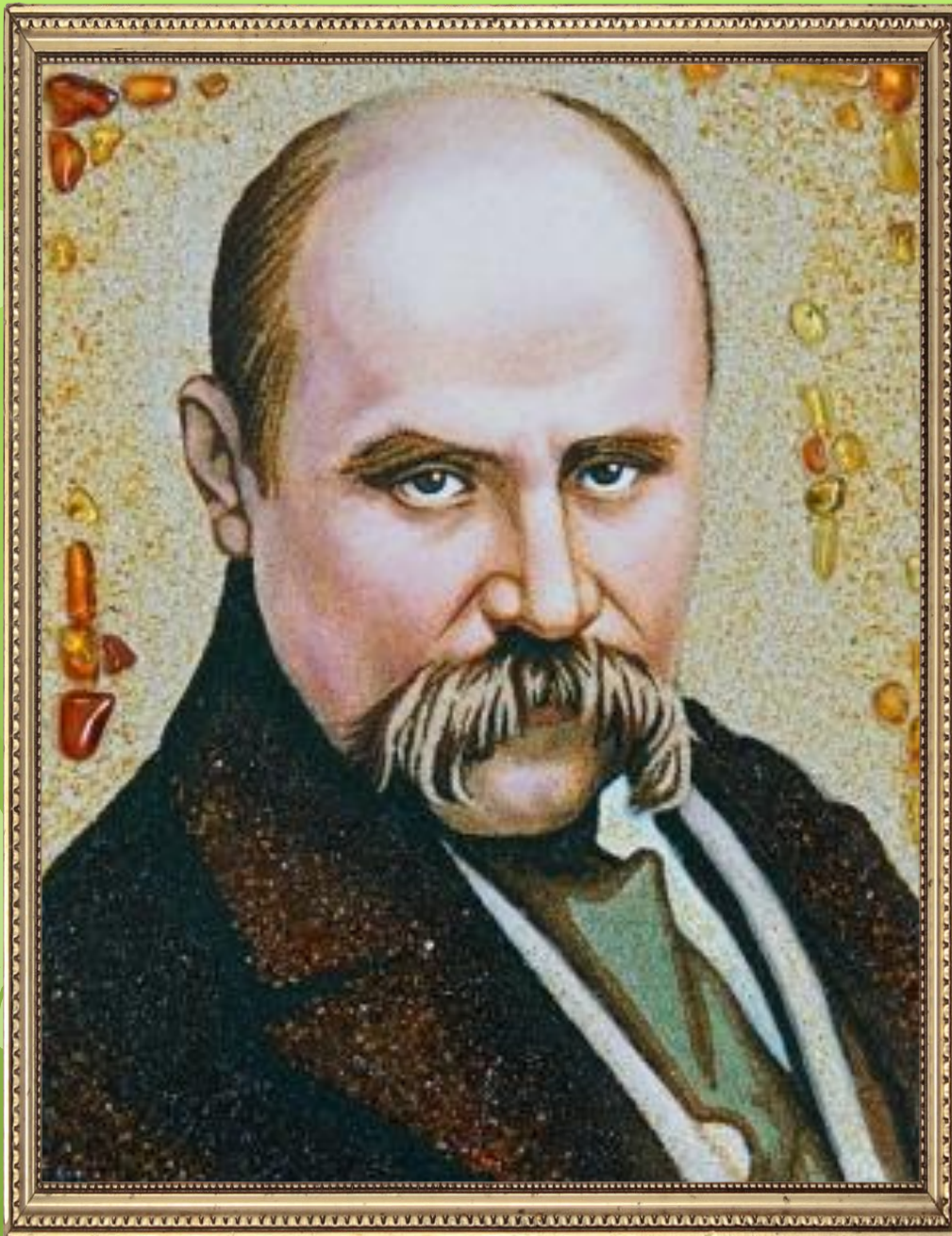
**Нема на світі України,
Немає другого Дніпра,
А ви претесея на
чужину
Шукати доброго
добра...**

«І мертвим, і живим, і
ненародженим землякам
моїм, в Україні і не в Україні
моє дружнє посланіє»

*...Там знайдеться щире
серце
І слово ласкаве,
Там знайдете щиру
правду,
А ще, може й славу...*

«Думи мої, думи мої»

***Любіться, брати мої,
Україну любіте
І за неї, безталанну
Господа моліте.***

«Каменярі»

***Свою Україну любіть.
Любіть її...
Во время люте.
В останню тяжкую
минуту
За неї Господа
моліть.***

**Україно! Україно!
Оце твої діти,
Твої квіти молодії,
Чорнилом політі,
Московською
блекотою
В німецьких
теплицях
Заглушені!.. Плач,
Україно!
Бездітна вдовице!**

«СОН»